

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria literaturii maghiare VI, literatura contemporană; Curente contemporane ale teoriei literaturii
Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Literatura maghiară
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	BA
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura maghiară
1.7. Forma de învățământ	in-person

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria literaturii maghiare VI, literatura contemporană; Curente contemporane ale teoriei literaturii				Codul disciplinei	LLM6161
2.2. Titularul activităților de curs		Conf. dr. Zsuzsa Selyem, lect. dr. Serestély Zsán					
2.3. Titularul activităților de seminar		Conf. dr. Zsuzsa Selyem					
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	obligatoriu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	5	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	60	din care: 3.5. curs	36	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					39
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					39
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				96	
3.8. Total ore pe semestru				156	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs, proiector, laptop, difuzor
--------------------------------	--

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală de curs, proiector, laptop, difuzor
--	--

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: cele mai importante curente literare ale epocii (modernitatea târzie, neoavangarda, realismul socialist și postmodernismul), cunoaște stilul unei/unui autor studiat
Aptitudini	Studentul este capabil să facă conexiune dintre diferite fenomene ale epocii, poate să interpreteze operele studiate împreună cu aspectele istorice, filozofice și estetice, este capabil să caute conexiuni între literatura și diferitele forme artistice și să formuleze întrebări deschise, care ajută la interpretarea textelor, totodată este capabilă să înțeleagă nuanțat operele din cea de a doua parte a secolului 20.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru pregătirea moderării a unei discuții literare, să interpreteze operele studiate și să elaboreze interpretări noi și actualizante

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea unei imagini de ansamblu asupra istoriei literaturii maghiare din a doua parte a sec. 20, cunoașterea relațiilor dintre estetica literară, medii, fenomene sociale și istorice ale epocii. Formarea unei imagini globale corecte privind principalele trăsături ale teoriei literaturii.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Analiza contextuală a operelor</p> <ul style="list-style-type: none">• Analiza critică a recepției imediate• Conștientizarea contextului literar universal și artistic• Atitudine conștientă față de diversele tradiții literare• Argumentare logică și extinderea sensibilității• Formarea unor deprinderi de interpretare a textelor literare și de utilizare a sistemului conceptual al teoriei literaturii.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în literatura maghiară din a doua parte a sec 20, istorie, totalitarisme, cenzură, modernitate tarzie, realism socialist, neoavangarda <u>Bevezetés a 20. század második felének irodalmába.</u>	Prezentare folosind programul prezi.com,	

2. Introducere în literatura maghiară din a doua parte a sec 20, schimbarea rolului limbajului, egzistentialism, ideologie, postmodernism <u>Bevezetés a 20. század második felének irodalmába.</u>	Problematizare, întrebări, relații interculturale și intermediale, mnemotehnică, aprofundarea gândirii și a sensului critic	
3. Relația dintre trauma istorică și mistică în opera lui Janos Pilinszky <u>Történelem – misztika – irodalom</u> <u>Pilinszky János műveiben</u>		
4. Tehnicile narative ale lui Geza Ottlik <u>Ottlik Géza narratív technikái az Iskola a határon c. regényben</u>		
5. 5 Poetici experimentale la Agnes Nemes Nagy și revista Ujhold <u>Újhold és a kísérletezés poétikája: Nemes Nagy Ágnes</u>		
66. Genul canonului literar maghiar: Sandor Weores: Psyche <u>Irodalomtörténet, kánon, nő, férfi, vers és regény. (Weöres Sándor: Psyché. Egy hajdani költőnő írásai)</u>		
7. Neoavangardă, flux, artă democratică: Miklos Erdely <u>Neoavantgárd, fluxus, demokratikus művészet - ahogyan Erdély Miklós művelte</u>		
8. Formele amintirii in proza lui Miklós Mészöly (Saul, Film)		
9. Limbaj atonal și rezistență la Imre Kertesz <u>Atonális nyelv és ellenállás Kertész Imre regényeiben</u>		
10. Tradiții, erotică și politică în proza lui Peter Nadas <u>Hagyományok átadása, erotika és politika viszonya</u> <u>Nádas Péter prózájában (Egy családregény vége, Saját halál)</u>		
11. Din viața minunata a cuvintelor: proza lui Péter Esterházy		
12. Concluzii, concepte de bază: late-modernism, neoavangarda, postmodern, iluzii de referențialitate, medialitate, contextualism nou, metamodernism		
Bibliografie:		
1. Deréky Pál: A magyar neoavantgárd irodalom. Jelentéstelenítés, szabadság, levegő (lélegzet). In: <i>Né/ma? Tanulmányok a magyar neoavantgárd köréből</i> . Ráció, Budapest, 2004. 11-38.		
2. Hornyik Sándor: Egy megvalósult „poszt-neoavantgárd” utópia. Erdély Miklós művészetpedagógiájáról. http://www.exindex.hu/index.php?l=hu&page=3&id=517		
3. Tamás Gáspár Miklós: Egzisztencia a határon. 1977/litera.hu 2022.		

8.2 Seminar

1. Metode de prezentare, facilitarea dialogurilor, alegerea prezentărilor

2. Depersonalizare totală în Pilinszky János: *Ravensbrücki passió*, *Ars poetica helyett*

3. Limbaj și putere în *Iskola a határon*

4. Poezia ca inspirație filmică: Despre trup și suflet

5. Poezia pentru copii lui Weöres Sándor

6. Materializarea metaforelor, poezia neoavangarda, procese de democratizare. Erdély Miklós *Metán*

7. Uman și non/uman în nuvelistica lui Mészöly Miklós

8. Ce este literatura? Convorbire liberă

9. Fragilitatea, responsabilitatea și libertatea omului în *Fără soartă* de Kertész Imre

10. Imagine și text Nádas Péter *Saját halál*

11. Esterházy Péter/Csokonai Lili: Tizenhét hattyúk

12. Sinteză, recapitulare, evaluare

Bibliografie:

Angyalosi Gergely: A szellem jelen van. Nemes Nagy Ágnes: *Az élők mértana. Élet és Irodalom*, 2004. július 23. 25.
Balassa Péter: *Nádas Péter*. Kalligram, Pozsony, 1997. 91-113.
Balogh Tamás: Örley István „iskolája” <http://www.holmi.org/2003/10/balogh-tamas-orley-istvan-%E2%80%9Eiskola%E2%80%9D-ja>
Béládi Miklós (szerk.): *A magyar irodalom története 1945-1973*. Akadémiai, Bp., 1984. (*Spenót*)
Balla Zsófia – Bodor Ádám: *A börtön szaga*. Magvető, Budapest, 2001.
Borbély Szilárd: Kádáriában éltem én is! *Élet és irodalom*, 2003. június 20.
Cseh Zoltán: *Szodoma és környéke*. Kalligram, Pozsony, 2014.

Metode
predare
Organiz
seminar
dialog
Prezent
Proble
Dialog
analiză
textuală
reflecție
persona
argume
dezbate

- Esterházy Péter: *Bevezetés a szépirodalomba*. Magvető, Bp., 1986.
- Esterházy Péter: Csokonai Lili: *Tizenhét hattyúk*. Magvető, Bp., 1987.
- Forgács Péter: Saját halál. 2007. 118'
- György Péter: *Kádár köpönyege*. Magvető, Bp., 2005. 13-77.
- Gyurgyák János – Kisantal Tamás (szerk.): *Történetelmélet I-II*. Osiris, Bp., 2006.
- Hornyik Miklós: Éjszakai hajózás. Ottlik Géza életművéről.
<http://www.kortaronline.hu/regiweb/0505/hornyik.htm>
- Hornyik Sándor: Egy megvalósult „poszt-neoavantgárd” utópia. Erdély Miklós művészetpedagógiájáról. <http://www.exindex.hu/index.php?l=hu&page=3&id=517>
- Jakuss Ildikó – Hévízi Ottó: *Ottlik-veduta*. Kalligram, Pozsony, 2004.
- Kulcsár Szabó Ernő: *A magyar irodalom története 1945-1991*. Argumentum, Bp., 1994.
- Margócsy István: „névszón ige” – Vázlat az újabb magyar költészet két nagy poétikai tendenciájáról. In: *„Nagyon komoly játékok”* Pesti Szalon, Bp., 1996.
- Margócsy István: Weöres Sándor: Negyedik szimfónia. Értelmezési kísérlet. <http://ketezer.hu/2010/12/margocsy-istvan-weores-sandor-negyedik-szimfonia-ertelmezesi-kiserlet/>
- Márton László: *Az áhítatos ember gép*. Jelenkor, Pécs, 1999.
- Németh Zoltán: *Parti Nagy Lajos*. Kalligram, Pozsony, 2006. pp. 244-257.
- Ottlik Géza: *Továbbélők*. Jelenkor, Pécs, 2000.
- Péter László (szerk.): *Új magyar irodalmi lexikon*. Akadémiai, Bp., 1994.
- Reichert Gábor: *Megfelelési kényszer*. Politikum és esztétikum összefüggései Déry Tibor ötvenes évekbeli művészetében. Magyar Irodalomtörténeti társaság, Budapest, 2018.
- Rohonyi Zoltán (szerk.): *Irodalmi kánon és kanonizáció*. Osiris, Bp., 2001.
- Romsics Ignác: *Magyarország története a XX. században*. Osiris, Bp., 2002.
- Sághy Miklós: Mészöly Miklós Filmjének megfilmesítése. <http://tiszatajonline.hu/?p=41068>
- Schein Gábor: *Nemes Nagy Ágnes költészete*. Bp., 1995, Belvárosi Könyvkiadó. 5-29.
- Schein Gábor: *Poétikai kísérlet az Újhold költészetében*. Universitas, Bp., 1998. 187-228.
- Selyem Zsuzsa: Anyaállat, rókatárgy. <http://aszem.info/2017/12/anyaallat-rokatargy/>
- Szamuely Tamás: A Valencia-nyomozás. Jelenkor, 1992/11. 871-875.
<http://members.iif.hu/visontay/ponticulus/rovatok/hidverok/ottlik-szamuely.html>
- Szávai Dorottya: Jóbon innen és túl. Pilinszky Camus-olvasatáról. *Kortárs*, 2002/9.
- Szegedy-Maszák Mihály – Veres András (szerk.): *A magyar irodalom története*. III. Kötet. Gondolat, Bp., 2007.
- Szilasi László: A referencia-illúzió felkeltésének retorikai stratégiái a mai magyar prózában. „mintha”-változatok.
<http://www.c3.hu/scripta/lettre/web/index.htm>
- Szilágyi Márton: A tárnicsgyökér fanyar illata. In: Sz. M.: *Kritikai berek*, JAK-Balassi, Budapest, 1995.
- Szirák Péter: *Kertész Imre*. Kalligram, Pozsony, 2003. pp. 9-78.
- Tamás Gáspár Miklós: *Törzsi folgalmak*. Atlantisz Kiadó, Budapest, 1999.
- Tóth Sára: „De szép zsidó lány!” Nő és férfi Kertész Imre *Kaddis a meg nem született gyermekért* című regényében. Holmi, 2011/10. <http://www.holmi.org/2011/10/toth-sara-%E2%80%99Ede-szep-zsidolany%E2%80%99D>
- Weöres Sándor et alii (szerk.): *Három veréb hat szemmel*. Antológia a magyar költészet rejtett értékeiből és furcsaságaiból (1976)

8.1 Curs (Curentele contemporane ale teoriei literaturii)	Metode de predare	Observatii
1. Introducere	Discutie, metode interactive de predare	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

2. Actualitatea postcolonialismului	Idem	
3. Feminismul pe orizontul tehnicii	Idem	
4. Critici contemporane ale umanismului	Idem	
5. Utopia corpului	Idem	
6. Limba și non-umanul	Idem	

Bibliografie

N. Kovács Tímea: A primitív: a megtalált és a kitalált idegen (szimbolikus és politikai gyarmatosítás). *Lettre*, 2008. Tél. (http://www.epa.hu/00000/00012/00055/n_kovacs.htm)

Bókay Antal: Sztereotípiák, diszkrimináció és a Másik identitása (Az Egri csillagok orientalizmusa). *Lettre*, 2008. Tél. (<http://www.c3.hu/scripta/lett/lett71/bokay.htm>)

Donna J. Haraway: Kiborg kiáltvány: tudomány, technika és szocialista feminizmus az 1980-as években. *Replika*, 2005/51-52. (<https://hironok.files.wordpress.com/2009/06/haraway.pdf>)

Kérchy Anna: *A nő nyelvet ölt. A feminista narratológia dilemmái és a korporeális narratológia lehetőségei*. In: Szabó Erzsébet (szerk.): *Új elméletek a narratológiában*. Grimm Kiadó, Szeged, 2010, 43–96.

Peter Sloterdijk, Az emberpark szabályai. Válasz Heidegger humanizmus-levelére. *Jelenkor*, 2000/10, 1039–1040. (<http://www.jelenkor.net/archivum/cikk/4329/az-emberpark-szabalyai>)

Széplaky Gerda: *Sötét és néma. Filozófiai esszék – irodalomról, filmről, képzőművészetről*. L'Harmattan, Bp. 2019.

Michel Foucault: Utópikus test. *Tiszatáj Online*, 2014. 03. 22. (<http://tiszatajonline.hu/?p=50038>)

Giorgio Agamben: A megdicsőült test. *Híd*, 2011/8-9. (http://epa.oszk.hu/01000/01014/00084/pdf/EPA01014_hid_2011_08-09_124-133.pdf)

Ullmann Tamás: *Túl a jelentésen. Sematizmus és intencionalitás 2*. L'Harmattan, Bp., 2019.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului social și profesional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea operelor	Examen scris	50%
	Exprimare corectă, structurată și concisă		
10.5 Seminar/laborator	1. cunoașterea textelor 2. calitatea prezentării și moderării 3. reacții la comentele colegilor 4. comentele proprii la seminarii, colaborare pt a	Autoevaluare pe baza principiilor dezbătute	50%

	facilita interpretari comune		
10.6 Standard minim de performanță			
<p>Prezența la seminarii este obligatorie (max 2 absențe permise), ceea ce este necesară pentru a se prezenta la examen. Dacă studentul lipsește de la mai multe seminarii decât 2, trebuie să prezinte un referat scris (6000-10000 semne) despre problema discutată la seminar pentru fiecare absență în plus.</p> <ul style="list-style-type: none">2. Studentul are o viziune de ansamblu asupra tendințele contemporane ale literaturii.3. Studentul obține nota minimă de 5 la examenul scris, cât și la lucrarea de seminar.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

Data completării:
25. 01. 2025.

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
30.01.2025

Semnătura directorului de departament

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului